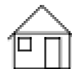
WIKIPEDIA

Viipurin taidemuseo

Viipurin taidemuseo (ven. Эрмитаж-Выборг, *Ermitaž-Vyborg*) on Viipurissa toimiva Eremitaašin taidemuseon sivupiste.[1] Museon ja taidekoulun rakennus valmistui vuonna 1930, ja sen on suunnitellut Uno Ullberg.[2]

Viipurin taidemuseo **Эрмитаж-Выборг**	
 Uno Ullberg, Viipurin taidemuseo, 1930.	
Osoite	Ul. Ladanova 1[1]
Sijainti	Viipuri, Leningradin alue, Venäjä
Rakennustyyppi	taidemuseo
Valmistumisvuosi	1930
Suunnittelija	Uno Ullberg
	Lisää rakennusartikkeleita **Arkkitehtuurin teemasivulla**

Valmistuttuaan rakennus toimi museona talvisodan alkamiseen saakka eli vuoteen 1939. Toisen maailmansodan aikana Viipurin Taiteenystävien kokoelmat evakuoitiin Viipurista muualle ja sijoitettiin myöhemmin valmistuneisiin Lahden taidemuseoon ja Hämeenlinnan taidemuseoon sekä Etelä-Karjalan taidemuseoon Lappeenrannassa. Evakointi tapahtui museon intendentin Rurik Lindquistin johdolla.[3]

Taidemuseorakennus paloi sodassa, mutta se kunnostettiin 1970-luvulla toimistotiloiksi. Vuonna 2010 valmistuneiden korjausten jälkeen rakennus on suojeltu, vaikka sisätilat eivät vastaa alkuperäisiä ja puupuitteiset ikkunat on korvattu muovisilla. Museon suurikokoinen kultakirjaiminen nimi oli korjaustöiden yhteydessä sijoitettu museon seinään, mutta julkisen hälyn vuoksi se on nyt kivimuurissa.[4]

Taidemuseo avattiin yleisölle Eremitaašin taidemuseon viidentenä sivutoimipisteenä kesäkuussa 2010. Museossa järjestetään vaihtuvia näyttelyjä sekä koulutusta ja luentoja. Lasten taidekoulu aloitti korjatussa siivessä jo vuonna 2003. Näyttelytilan ensimmäinen näyttely pohjautui Eremitaašin perustajan Katariina Suuren kokoelmiin.[5]

Viipurin taidemuseon portaikko 1930-luvulla.

Sisällysluettelo

Viipurin Akropolis

Taidemuseon rakentamista ajoi vuonna 1890 perustettu Viipurin Taiteenystävät. Yhdistys oli perustanut myös taidekoulun, joka toimi myös taidemuseorakennuksessa. Syksyllä 1930 valmistuneesta rakennuksesta otetuissa kuvissa lukee ”Viipurin Taidehalli”.[6] Rakennuksen lähellä oleva vanha ruutikellari kunnostettiin Taideyhdistyksen käyttöön.[7]

Viipurin taidemuseon pylväikkö 1930-luvulla.

Arkkitehti Uno Ullbergin suunnittelema taidemuseorakennus on Alvar Aallon kirjaston ohella Viipurin merkittäviä moderneja julkisia rakennuksia. Sitä on verrattu Akropoliihin kauniin pylväikön ja sijainnin takia.[8] Rakennus on rakennettu korkealle paikalle 1500-luvun lopulla rakennetun Pantsarlahden bastionin päälle, josta avautuu maisema Suomenvedenselälle. Valkoinen taidemuseo edustaa 1920-luvun klassisismin ja funktionalismin välimuotoa.[9]

Viipurin taidemuseo ja sen ympäristöä 1930-luvulla.

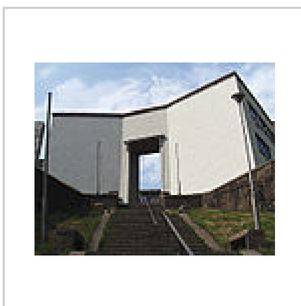
Taidemuseon omisti Viipurin kaupunki ja piirustuskoulun Viipurin Taideyhdistys. Myös valtio tuki rakennustyötä, joka alkoi kesäkuussa 1929. Rakennus valmistui lokakuussa 1930, kun taideyhdistys täytti 40 vuotta.[7]

Valkoiseksi rapatut seinät ovat voimakkaassa kontrastissa linnoitusympäristön kanssa. Rakennus hallitsee näkymää eteläsatamaan ja näkymää mereltä lähestyttäessä. Rakennus koostuu kahdesta siivestä: taidemuseo suunniteltiin itäsiipeen ja piirustukoulu länsisiipeen. Siipiä erottaa kiilan muotoinen, päällystetty piha. Sen leveämpi osa suuntautuu lounaaseen, satamaan, ja siinä on näyttävä kaksirivinen, klassistinen pylväikkö, joka tukee kaarevaa arkkitraavia, jonka päällä on kahta rakennusta yhdistävä puolipyöreä käytävä. Museota lähestytään kaupungista käsin kulmittain sijoitettujen portaiden kautta, jotka ovat pohjoissiipien välissä. Etelään suuntautuvien seinien karuus kiinnittää huomion keskuspylväikköön.[7]

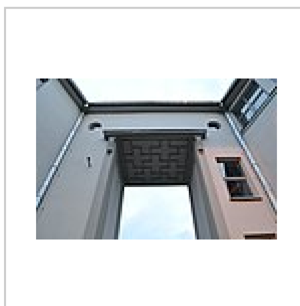
Kuvia

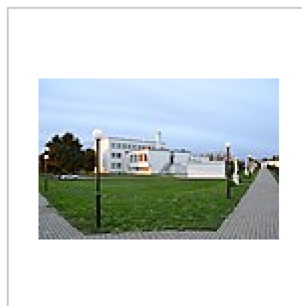
Arkkitraavi ja näkymä sisäpihalta.

Lähestyminen kaupungin suunnasta.

Sisäpihan kapeampi pääty.

Rakennus puistikon suunnasta ja veistokset.

Lähteet

- Hämeenlinnan taidemuseo, Rurik Lindquist (http://www.hameenlinna.fi/Palvelut/Kulttuuri/Taidemuseo/Info/Historia/Henkiloita/Lindqvist/)

Viitteet

1. The Hermitage-Vyborg Exhibition Centre (http://www.hermitagemuseum.org/wps/portal/hermitage/explore/buildings/exhibition-center/vyborg/?lng=en) The State Hermitage Museum. Viitattu 16.2.2016. (englanniksi)
2. Uno Ullberg (https://www.mfa.fi/kokoelmat/arkkitehdit/uno-ullberg/) *Arkkitehtuurimuseo*. Viitattu 18.3.2020.
3. Viipurin Taiteenystävien kokoelma - Lappeenrannan kaupunki (https://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Kulttuuri-ja-liikunta/Museot/Lappeenrannan-taidemuseo/Kokoelmat/Viipurin-Taiteenystavien-kokoelma) *www.lappeenranta.fi*. Viitattu 18.3.2020.
4. Pöppönen, Hannu: Viipurin taidemuseo syntyi uudestaan Eremitaasina. *Helsingin Sanomat*, 17.10.2010, s. C3.
5. Viipurin taidemuseo syntyi uudestaan Eremitaasina (https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000004763140.html) *Helsingin Sanomat*. 17.10.2010. Viitattu 18.3.2020.
6. Viipuri, Taidehalli (http://wwww.jns.fi/museokoulu/kokokuva/karelianismi/isot_kuvat/taidehalli.html) Jns.fi. Viitattu 1.12.2007.
7. Viipuri Art Museum and Drawing School (http://www.in-arch.net/Viipuri/funk1.html#taide) *The Transformation, The Classicism*. 2000. e t dankwa. Viitattu 20.10.2014. (englanniksi)
8. Rönkkö, Marja-Liisa: Taidemuseon roolista: taiteelle vai arkkitehtuurille (http://www.rakennustaiteenseura.fi/taiteentutkija/2000-1/9_ronkko/keski.htm) Taiteentutkija 2/2000. Viitattu 1.12.2007.
9. FAKTA | Suomalaisen Uno Ullbergin suunnittelema rakennus (https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000004763139.html) *Helsingin Sanomat*. 17.10.2010. Viitattu 18.3.2020.

Kirjallisuutta

- Hannu Takala: *Karjalan museot ja niiden tuhoutuminen talvi- ja jatkosodassa*. SKS, 2010.

Aiheesta muualla

- Kuvia tai muita tiedostoja aiheesta **Viipurin taidemuseo** Wikimedia Commonsissa
- Virtuaali Viipuri (http://www.virtuaaliviipuri.tamk.fi/katsele.php?id=Viipurin_taidemuseo_ja___koulu)
- Jussi Konttinen, Eremitaasille sivupiste Viipuriin, Helsingin Sanomat 30.11.2007 (https://web.archive.org/web/20080216211225/http://www.hs.fi/kulttuuri/artikkeli/Eremitaasille+sivupiste+Viipuriin/1135232214487)